

de nodige tegenstanders, niet vanwege het dooreenmengen van godsdienst en staatkunde – deze nauwe verbintenis was immers kenmerkend voor het ancien régime –, maar wegens zijn verdediging van de meest straffe orthodoxie in vraagstukken van geloof en leergezag, zoals o.a. blijkt uit zijn bestrijding van Marmontel's filosofische roman 'Bélisaire' in 1769, en wegens zijn ongenueerde, openlijk beleden verheerlijking van het huis Oranje. Overigens had hij het waarschijnlijk juist aan deze kwaliteiten te danken dat hij in april 1749 door de Rotterdamse gemeente werd beroepen vanuit Oost-Zaandam, waar zijn kerkrede ter gelegenheid van de verheffing van Willem IV de aandacht op hem gevestigd had. Deze stadhouder kende de predikant reeds langere tijd en was hem zeer welgezind.

Uit Hofstede's pen kwam na de dood van de prins een geschrift, waarvan Hartog opmerkte dat 'walgelijker vleitaal aangaande een vorst bijna niet denkbaar (is)'. Het boekje was getiteld: Bloemen gestrooid op het graf van Willem Carel Hendrik Friso, Prince van Oranje en Nassau, Erfstadhouder enz. enz. De lezer is geneigd Hartogs oordeel te onderschrijven bij zulk een lyrische opsomming van allerlei deugden, die aan de overleden prins werden toegedicht; hij was godsvruchtig, nederig, edelmoedig, zagzinnig, standvastig – zo standvastig dat 'men twijveld of hij het Hoofd wel zoude geboogen hebben, indien de Aardkloot uit deszelvs Aspunten was gerukt geworden' – dapper en vooral zorgzaam: voor de ware kerk waarvan hij de Socinianen weerde, voor de handel, voor de zo noodzakelijke binnenlandse rust tijdens de woelingen van 1747 en 1748.

Opmerkelijk was Hofstede's oordeel over de toenmalige volksbewegingen. 'Men schreeuwde "verraad", dat egter nergens zijne zitplaats hadde als in de beroerde herzens van den schreeuwer. Onder het schaaven der eike planken, onder het geraas der moorders op het aambeeld, onder het klinken der glaazen – doorgaans meer naer den lucht der stinkende geneverbeziën dan den wijn van Schiras riekende – wikte en weegde men de belangen van het vaderland, stelde grieven van bezwaar op, vloog ermede als een hoop woedende Bacchanten naer de rechtzael toe en boodze 's lands Vaaderen, dikmaals al vloekende en dreigende aan. Wie heeft die Hydra van muitzugt den blaauwen kop geklooven?'

Uiteraard de prins, zoals reeds gebleken is.